

ПОДАЄМО ОНОВЛЕНІ СОРТОВІ РЕСУРСИ КУКУРУДЗИ НА НИНІШНІЙ РІК

*Усі вони добре зарекомендували себе впродовж трирічної
державної кваліфікаційної експертизи сортів рослин*

О. ЗАХАРЧУК,
доктор економічних наук,
заступник директора
Національного наукового центру
"Інститут аграрної економіки НААН України"
(м. Київ)

М. ЗАГИНАЙЛО,
завідувач відділу кваліфікаційної
експертизи сортів рослин на придатність
до поширення та сортознавства

А. ЛІВАНДОВСЬКИЙ,
заступник завідувача відділу кваліфікаційної
експертизи сортів рослин на придатність
до поширення та сортознавства

М. ТАГАНЦОВА,
старший науковий співробітник відділу
кваліфікаційної експертизи на відмінність,
однорідність та стабільність
Український інститут експертизи сортів рослин
(м. Київ)

У світовому землеробстві спостерігається стабільне збільшення валових зборів зерна кукурудзи, яка виходить на новий ступінь свого розвитку й виступає одним з лідерів у планетарному виробництві зернофуражних культур. **Природно-ресурсний потенціал України є досить сприятливим для формування високих і стабільних урожаїв качанистої. У нашій країні кукурудза найперше є основною кормовою культурою.** На продовольчі й технічні потреби використовується лише 35-40 % її зерна, а дві третини - на корм.

Дослідження стосовно визначення придатності для поширення гібридів кукурудзи в Україні проводяться у всіх ґрунтово-кліматичних зонах і регіонах України. Заклади експертизи підбираються таким чином, щоби охопити всі ґрунтово-кліматичні зони нашої держави, котрі підходять для вирощування качанистої. Спеціалізація закладів експертизи з випробування її гібридів у 2012 році нараховувала 21 місце апробації, з них у зонах Степу - 9 місць, Лісостепу - 6 і Полісся - 6.

Аналізуючи процеси в кваліфікаційному випробуванні на господарську придатність гібридів кукурудзи, можна відмітити стійку тенденцію до примноження кількості нових сортів. **Головним чином зростання відбувається за рахунок більшої передачі у випробування гібридів іноземного походження. Утім, при порівнянні кількості сортів в апробації вітчизняної селекції в 2012 і 2011 роках спостерігається їх підвищення на 4 %. При цьому кількість гібридів іноземної селекції залишилася на позаминулорічному рівні.** Загалом же, до Державного випробування сортів рослин на придатність для поширення в 2013 році включено 674 гібриди кукурудзи, з яких 256 - вітчизняного походження, що становить 38 % від загальної кількості. Серед усього сортового набору можна виокремити такі гібриди:

ВЕРДИКТ - Заявник (Інститут зернового господарства Української академії аграрних наук, *Науково-виробниче фермерське господарство "Компанія Maic", Дніпропетровська область).

Гібрид ранньостиглої групи (FAO-190). Добре зарекомендував себе в усіх ґрунтово-кліматичних зонах України. Таким чином, середня врожайність у зонах Степу становила - 7,4 т/га, Лісостепу - 7,9 і Полісся - 8,2 т/га, що перева-

жає національний стандарт відповідно на 32,6 і 3 %. Збиральна вологість зерна в зонах Степу була 18,9 %, Лісостепу - 17,6, Полісся - 23,5 %. Стійкість до посухи, вилягання і пухирчастої сажки сягала 9 балів. Вихід збіжжя при обмолоті в зонах Степу - 80 %, Лісостепу - 80 і Полісся - 81 %. Уміст крохмалю і білка відповідно в зонах Степу - 72,6 та 9,5 %, Лісостепу - 72,3 і 10,2, Полісся - 73,4 й 10,2 %.

VIZABI - Заявник (Науково-виробниче фермерське господарство "Компанія Maic", Інститут зернового господарства Української академії аграрних наук, Буковинський інститут агропромислового виробництва Української академії аграрних наук).

Гібрид ранньостиглої групи (FAO-190). Урожайність в зонах Степу - 6,1 т/га, Полісся - 8,4, що відповідно переважає національний стандарт на 10 і 5 %. Збиральна вологість збіжжя становила в зонах Степу - 17,7 %, Полісся - 23,5. Стійкість до посухи, вилягання й пухирчастої сажки - по 9 балів. Вихід зерна під час обмолоту в зонах Степу - 81 %, Полісся - 82. Уміст крохмалю і білка в зонах Степу відповідно - 71,2 та 9,4 %, Полісся - 73,4 й 9,8 %.

ДМС 1709 - Заявник (Науково-виробниче фермерське господарство "Компанія Maic").

Гібрид середньостиглої групи (FAO-170). Урожайність у зоні Степу становила - 6,1 т/га, що відповідно переважає національний стандарт на 8%. Збиральна вологість зерна - 20,2 %. Стійкість до посухи, вилягання і пухирчастої сажки - по 9 балів. Вихід збіжжя при обмолоті - 80 %. Уміст крохмалю в зоні Степу - 73,3 %, білка - 10,2.

П8400 - Заявник (Компанія "Піонер Хай-Бред Світцерленд СА", Швеція).

Гібрид середньоранньої групи стиглості (FAO-260). За 3 роки польових кваліфікаційних випробувань добре зарекомендував себе під час вирощування у всіх ґрунтово-кліматичних зонах України. **Урожайність у зонах Степу становила 7,7 т/га, Лісостепу - 8,3 і Полісся - 9,3 т/га, що відповідно переважає національний стандарт на 16,8 та 22 %.** Збиральна вологість зерна в зонах Степу - 17,0 %, Лісостепу - 17,7 і Полісся - 23,3 %. Стійкість до посухи в зонах Степу й Лісостепу по 8 балів, Полісся - 9 балів, вилягання - 9 балів у всіх зонах вирощування, пухирчастої сажки - теж. Вихід збіжжя за обмолоту в зонах Степу - 81 %, Лісостепу - 80 і Полісся - 82 %. Уміст крохмалю і

* Тут і далі назви заявників та їх вищестоящих організацій наведені такими, якими вони були на час подання документів для реєстрації.

білка відповідно в зонах Степу - 70,0 і 10,1 %, Лісостепу - 72,9 і 9,3 %, Полісся 72,8 та 9,6 %.

ВАСИЛЬ - Заявник (Компанія "Маїсадур Семанс", Франція).

Гібрид середньоранньої групи стиглості (ФАО-240). Рекомендується для вирощування у всіх ґрунтово-кліматичних зонах України. За період кваліфікаційних випробувань **урожайність в зонах Степу становила 7,3 т/га, Лісостепу - 7,9 і Полісся - 8,3 т/га, що відповідно переважає національний стандарт на 11, 3 та 9 %.** Збиральна вологість зерна в зонах Степу - 18,4 %, Лісостепу - 18,9, Полісся - 23,3 %. Стійкість до посухи в зонах Степу та Лісостепу - 8 балів, Полісся - 9, вилягання і пухирчастої сажки - 9 балів. Вихід зерна при обмолоту в зонах Степу - 77 %, Лісостепу - 77 і Полісся - 79 %. Вміст крохмалю і білка відповідно в зонах Степу - 71,6 і 9,7 %, Лісостепу - 71,5 і 9,6 %, Полісся 73,3 та 9,3 %.

АВАЛОН - Заявник (Компанія "Маїсадур Семанс").

Гібрид середньоранньої групи стиглості (ФАО-240). За 3 роки кваліфікаційних випробувань добре зарекомендував себе в усіх ґрунтово-кліматичних зонах України. Середня урожайність в зоні Степу становила - 7,3 т/га, Лісостепу - 7,8, Полісся - 8,6 т/га, що відповідно переважає національний стандарт на 10, 2 та 13 %. Збиральна вологість зерна в зонах Степу - 18,7 %, Лісостепу - 18,7 і Полісся - 24,1 %. Стійкість до посухи в зонах Степу та Лісостепу - 8 балів, Полісся - 9, вилягання і пухирчастої сажки - 9 балів. Вихід збіжжя за обмолоту в зонах Степу - 77 %, Лісостепу - 76 і Полісся - 80 %. Вміст крохмалю та білка відповідно в зонах Степу - 71,6 і 10,2 %, Лісостепу - 71,3 і 9,6, Полісся - 73,4 та 9,8 %.

СУРВІВОР - Заявник (Компанія "Доу Агросайенсис ВмбХ", Австрія).

Гібрид середньоранньої групи стиглості (ФАО-250). Відрізняється стабільною врожайністю у всіх регіонах України й досить низькою збиральною вологістю зерна. Впродовж кваліфікаційних випробувань середній збір у зонах Степу становив 7,3 т/га, Лісостепу - 7,6 і Полісся - 7,8 т/га, що відповідно переважає національний стандарт на 10 та 2 %. Збиральна вологість зерна в зонах Степу була 18,0 %, Лісостепу - 17,8 і Полісся - 23,9 %. Стійкість до посухи в зонах Степу - 9 балів, Лісостепу та Полісся - 8 балів, опірність до вилягання й пухирчастої сажки - 9 балів. Вихід збіжжя під час обмолоту в зонах Степу - 80 %, Лісостепу - 77 і Полісся - 80 %. Вміст крохмалю та білка відповідно в зонах Степу - 72,0 і 10,3 %, Лісостепу - 71,7, і 9,5, Полісся - 73,0 та 9,8 %.

ПАМ'ЯТЬ ЧУПІКОВА - Заявник (Інститут рослинництва ім. В.Я. Юр'єва Української академії аграрних наук).

Гібрид середньоранньої групи стиглості (ФАО-295). За період кваліфікаційних випробувань він добре зарекомендував себе в зонах Степу, Лісостепу та Полісся. Таким чином, середня врожайність в зонах Степу становила 7,3 т/га, Лісостепу - 8,2 і Полісся - 8,3 т/га, що відповідно переважає національний стандарт на 11, 7 та 9%. Збиральна вологість зерна в зонах Степу - 22,1 %, Лісостепу - 21,5 і Полісся - 25,3 %. Стійкість до посухи в зонах Степу та Лісостепу - 8 балів, Полісся - 9 балів, опірність до вилягання й пухирчастої сажки - по 9 балів. Вихід збіжжя за обмолоту в зонах Степу - 78 %, Лісостепу - 75 і Полісся - 80 %. Вміст крохмалю й білка відповідно в зонах Степу - 71,0 і 10,5 %, Лісостепу - 73,1 і 9,6, Полісся - 74,8 та 9,0 %.

РУСИЧ - Заявник (Інститут рослинництва ім. В.Я. Юр'єва Української академії аграрних наук).

Гібрид середньоранньої групи стиглості (ФАО-240). За період кваліфікаційних випробувань він добре зарекомендував себе в усіх ґрунтово-кліматичних зонах України. Середня врожайність у зонах Степу становила 7,1 т/га, Лісостепу - 7,8 і Полісся - 8,1 т/га, що відповідно переважає національний стандарт на 7, 2 та 7 %. Збиральна вологість зерна в зонах Степу була 20,8 %, Лісостепу - 21,0 і Полісся - 25,3 %. Опірність до посухи в зонах Степу та Лісостепу - 8 балів, Полісся - 9, стійкість до вилягання і сажки - 9 балів. Вихід зерна під час обмолоту в зонах Степу - 78 %, Лісостепу - 76, Полісся - 79 %. Вміст крохмалю й білка відповідно в зонах Степу - 70,0 і 9,9 %, Лісостепу - 73,0 і 9,6, Полісся - 75,2 і 9,4 %.

БОРЕЦЬ МВ - Заявник (Інститут рослинництва ім. В.Я. Юр'єва Української академії аграрних наук).

Гібрид середньоранньої групи стиглості (ФАО-290). Рекомендовано його для вирощування у всіх ґрунтово-кліматичних зонах України. Середня врожайність в зонах Степу - 7,6 т/га, Лісостепу - 8,1, Полісся - 8,5 т/га, що відповідно переважає національний стандарт на 16, 6 та 11%. Збиральна вологість зерна в зонах Степу становила 20,3 %, Лісостепу -

21,2, Полісся - 26,7 %. Стійкість до посухи - 8 балів, вилягання й пухирчастої сажки - 9 балів. Вихід зерна при обмолоті в зонах Степу - 79 %, Лісостепу - 76 і Полісся - 78 %. Вміст крохмалю і білка відповідно в зонах Степу - 71,3 і 10,2 %, Лісостепу - 72,2 і 9,6, Полісся - 72,0 та 9,4 %.

KCM 6521 - Заявник (Компанія "Коссад Семанс ЕС А", Франція).

Гібрид середньоранньої групи стиглості. За період кваліфікаційних випробувань він добре зарекомендував себе в усіх ґрунтово-кліматичних зонах України. Середня врожайність в зонах Степу становила - 7,3 т/га, Лісостепу - 7,8, Полісся - 8,4 т/га, що відповідно переважає національний стандарт на 11, 3 та 11%. Збиральна вологість зерна в зонах Степу - 17,9 %, Лісостепу - 18,4, Полісся - 23,5 %. Стійкість до посухи в зонах Степу - 8 балів, Лісостепу та Полісся - 9, опірність до вилягання і пухирчастої сажки - 9 балів. Вихід збіжжя під час обмолоту в зонах Степу - 81 %, Лісостепу - 79, Полісся - 78 %. Вміст крохмалю й білка відповідно в зонах Степу - 73,6 і 9,8, Лісостепу 72,8 і 10,0 %, Полісся - 72,3 і 9,5 %.

ЖЕТОН 265 МВ - Заявник (Інститут зернового господарства Української академії аграрних наук).

Гібрид середньоранньої групи стиглості (ФАО-260). Районовано його для вирощування в зонах Степу, Лісостепу та Полісся. За період кваліфікаційних випробувань середня врожайність у зонах Степу становила 7,4 т/га, Лісостепу - 7,8, Полісся - 8,0 т/га, що відповідно переважає національний стандарт на 12, 2 та 5 %. Збиральна вологість зерна в зонах Степу - 19,5 %, Лісостепу - 20,0, Полісся - 25,3 %. Стійкість до посухи в зонах Степу - 8 балів, Лісостепу та Полісся - 9, витривалість до вилягання і пухирчастої сажки - 9 балів. Вихід зерна за обмолоту в зонах Степу - 78 %, Лісостепу - 75, Полісся - 79 %. Вміст крохмалю й білка відповідно в зонах Степу - 71,7 і 9,9 %, Лісостепу - 72,2 і 9,3, Полісся - 73,9 та 9,2 %.

ВІЛІЯ - Заявник (Інститут зернового господарства Української академії аграрних наук, Науково-виробниче фермерське господарство "Компанія "Маїс").

Гібрид середньоранньої групи стиглості (ФАО-260). За період його кваліфікаційних випробувань отримано досить високі показники в усіх ґрунтово-кліматичних зонах України. Середня врожайність у зонах Степу становила 7,8 т/га, Лісостепу - 8,3, Полісся - 8,7 т/га, що відповідно переважає національний стандарт на 18, 8 і 14 %. Збиральна вологість зерна в зонах Степу була 18,9 %, Лісостепу - 20,3, Полісся - 24,5 %. Стійкість до посухи, вилягання й пухирчастої сажки - по 9 балів. Вихід збіжжя під час обмолоту в зонах Степу - 80 %, Лісостепу - 78, Полісся - 80 %. Вміст крохмалю й білка відповідно в зонах Степу - 74,4 і 10,2 %, Лісостепу - 71,8 і 9,8, Полісся - 72,9 та 10,1 %.

ВЕНЗЕЛЬ - Заявник (Інститут зернового господарства Української академії аграрних наук, Науково-виробниче фермерське господарство "Компанія "Маїс").

Гібрид середньоранньої групи стиглості (ФАО-280). Добре зарекомендував себе в усіх ґрунтово-кліматичних зонах України. Високі показники отримано в зонах Степу та Лісостепу. Середня врожайність за 3 роки випробувань в зонах Степу становила 8,2 т/га, Лісостепу - 8,6, Полісся - 7,8 т/га, що відповідно переважає національний стандарт на 24, 12 та 3 %. Збиральна вологість зерна в зонах Степу була 19,9 %, Лісостепу - 19,5, Полісся - 24,5 %. Стійкість до посухи, вилягання й пухирчастої сажки - по 9 балів. Вихід збіжжя при обмолоті в зонах Степу - 79 %, Лісостепу - 78, Полісся - 79 %. Вміст крохмалю та білка відповідно в зонах Степу - 72,7 і 10,0 %, Лісостепу - 72,5 і 9,6, Полісся - 72,3 і 10,2 %.

АЛЬДУНА - Заявник (Компанія "Лімагрейн Юроп", Франція).

Гібрид середньоранньої групи стиглості (ФАО-240). Добре зарекомендував себе та показав стабільні прибавки врожаю в усіх ґрунтово-кліматичних зонах України. Середня врожайність за 3 роки випробувань у зонах Степу становила 7,2 т/га, Лісостепу - 8,3, Полісся - 8,3 т/га, що відповідно переважає національний стандарт на 9 %. Збиральна вологість зерна в зонах Степу була 17,8 %, Лісостепу - 18,9, Полісся - 23,2 %. Стійкість до посухи, вилягання й пухирчастої сажки - по 9 балів. Вихід збіжжя за обмолоту в зонах Степу - 80 %, Лісостепу - 78, Полісся - 79 %. Вміст крохмалю та білка відповідно в зонах Степу - 72,3 і 10,0 %, Лісостепу - 71,0 і 10,1, Полісся - 72,0 та 9,5 %.